

Boh je. To nie je niečo, čo sa dá dokázať. Ani nie je potrebné dokázať to. Človek má v sebe zabudované vedomie Boha. Je to niečo, čo človek vie vo svojom srdci, niečo, čo pozostalo z čias, keď človek chodil s Bohom a poslúchal jeho zákon. Človek má ešte stále zmysel pre tento zákon, čo je zjavné z jeho zmyslu pre dobro a zlo. A navyše je tu nad nami obloha a vôkol nás tvorstvo, ktoré svedčia o Božej večnej moci a jeho božstve.

Ak sa obrátíme na Bibliu, potom sa môžeme dozvedieť o Bohu oveľa viac, než len to, že existuje. V Biblii Boh zjavil ľudskému pokoleniu všetko, čo o ňom potrebujeme vedieť, a všetko, čo od nás požaduje. Všetky knihy Biblie majú svoj pôvod v Bohu. Pisatelia, ľudia, boli „nesení“ Svätým Duchom takým spôsobom, že napísali presne to, čo Boh plánoval napísať. Slová, ktoré napísali, sú slovami, ktoré Boh chcel, aby boli zapísané. To, že slová pisateľov sú Božími slovami, nijako nevylučuje to, že pisatelia pri písaní použili vlastné nadanie a vlastnú osobnosť. Biblia nie je ľudským slovom, ale Božím slovom. To znamená, že nemusíme sedieť a dumať nad tým, aký je Boh. Nemusíme si nič domýšľať. On nám v Písme ukázal samého seba.

Duch

Boh nám hovorí, že je Duch (Ján 4:24). Na rozdiel od nás nemá telo. Je neviditeľný – nikto ho nikdy nevidel, ani ho nemôže vidieť (1. Timoteovi 6:15–16). Nie je možné vnímať ho zmyslami, odvážať ho, či ho pomeriť. Pravdou je, že niekedy čítame o jeho očiach, jeho ušiach, jeho ústach, a tak ďalej. Avšak to je len spôsob, ako Boh umožnil našim úbohým mysliam pochopiť, že vidí všetky veci, počuje modlitby svojho ľudu a dáva sa poznať. Boha si nemožno predstaviť, vyobraziť ani nijako inak stvárniť a on sám nám zakazuje, aby sme sa pokúšali nejako ho zobrazovať (Exodus 20:4).

Pritom si musíme uvedomiť, že Boh je osobný Duch. Inými slovami, nesmieme si o ňom myslieť, že je Niečím, čo nedokážeme opísať. Musíme o ňom zmýšľať ako o Niekom. Má mená. Najznámejším z nich je „Jehova“ alebo „Hospodin“. Toto meno je verziou hebrejského mena „Jahve“, ktoré sa v slovenských bibliách obyčajne prekladá ako „Hospodin“. Boh s ľuďmi komunikuje. Viacerí ľudia sa stali známymi ako Boží „priatelia“ (Exodus 33:11; Jakubov 2:23). Od úplne prvej strany Biblie čítame, že Boh hovorí, a takto to pokračuje až po poslednú stranu. Znova a znova sa učíme, že je možné Boha poznať. Nebolo by to možné, ak by bol Boh iba silou alebo pôsobením, ktoré by sme nedokázali popísať.

Veľmi veľký

Pretože Boh je Duch, nie je v ničom nijako obmedzený a neexistuje žiadna osoba alebo vec, ktorá by sa mu podobala alebo sa k nemu dala prirovnať (Izaiáš 40:18).

Čo sa týka priestoru, je všade (1. Kráľov 8:27; Žalm 139:7–10). „*Či azda ja nevyplňujem nebies i zeme?, hovorí Hospodin*“

(Jeremiáš 23:24). Boh sa nachádza na všetkých miestach v každom časovom okamihu a neexistuje miesto, kde by nebol prítomný. Nemôžeme rozmýšľať tak, že na nejakom konkrétnom mieste vo vesmíre nájdeme len časť Boha. Nachádza sa tam celý Boh. Je tam prítomný v celej svojej majestátnosti a sláve a v úplnosti svojej existencie. Toto platí o všetkých miestach v každom čase. Ako je to možné? Naše smrteľné mysle to nedokážu pochopiť. Konečný (v čase a priestore obmedzený) človek nedokáže pochopiť nekonečnosť. Ostáva nám len veriť tomu, čo nám Boh o sebe zjavil, čo o sebe prehlásil, a pokloniť sa v zbožnom úžase.

Čo sa týka času, Boh je večný (Izaiáš 40:28; Habakuk 1:12). „*Od veku na vek si ty silný Boh!*“ (Žalm 90:2). Iba on sám je nesmrteľný; nesmrteľnosť má sám v sebe a zo seba (1. Timoteovi 6:16). Obýva večnosť a jeho rokom niet konca (Izaiáš 57:15; Židom 1:11–12). Aj toto je mimo nášho chápania. Všetko má svoj počiatok v ňom, ale on sám nemá počiatok. On je, vždy bol a vždy bude. To je to, čo vyjadruje starobylý výrok: „svet bez konca“, ktorý sa často používa na niektorých bohoslužbách. V Bohu niet nijakej zmeny: nikdy v ňom neexistovala žiadna zmena ani nikdy nebude, pretože zostáva stále ten istý (Malachiáš 3:6; Jakubov 1:17). Všetky veci sú závislé na ňom, ale jeho vlastná existencia nezávisí od ničoho a nikoho iného než neho samotného. On je prameňom svojej vlastnej existencie. Preto jedným z jeho mien je „Živý Boh“ (Zjavenie 7:2). Toto je aj dôvod, prečo Mojžišovi oznámil svoje meno ako „SOM, KTORÝ SOM“ (Exodus 3:14).

Čo sa týka poznania, Boh vie a pozná všetko (Žalm 139:2–5; 1. Jánov 3:20). Jeho poznanie je nekonečné, „*jeho rozumnosti nieto počtu*“ (Žalm 147:5). My sa musíme učiť krok za krokom a naše poznanie je vždy malé. Čo sa týka Boha, pri ňom sa nedá hovoriť o učení sa. On vždy pozná všetko tak, ako to v skutočnosti je. Jeho poznanie a rozumnosť nemá hraníc. Pre nás zostáva tajomstvom, ako to tak môže byť. Pre Boha však nič nie je tajomstvom. Neexistuje nič, čomu by nerozumel v plnosti. Neexistuje nič, o čom by nevedel, čo by zanedbal; nič, v čom by si bol neistý. To samozrejme znamená, že ho nemožno podviesť ani oklamať.

Čo sa týka moci, učiní čokoľvek, čo sa mu zapáči (Žalm 135:6; Daniel 4:34). „*Náš Boh činí všetko, čo chce*“ (Žalm 115:3). O tom, čo sa mu ľúbi urobiť, rozhoduje vo svojej vlastnej prirodzenosti. Pretože je svätý, nikdy sa nemôže rozhodnúť odchyliť sa od toho, čo je čisté a správne. Pretože je dokonalý v každom ohľade, nikdy sa nemôže rozhodnúť zmeniť sa. Akákoľvek zmena by bola zmenou k lepšiemu alebo k horšiemu. Ak by sa zmenil k lepšiemu, znamenalo by to, že ešte nebol dokonalý. Ak by sa zmenil k horšiemu, stal by sa menej dokonalým. Pravdou je, že Boh sa niekedy rozhodne zmeniť spôsob, akým zaobchádza s ľuďmi, ale to je preto, že zmena nastala na strane ľudí, a nie preto, že by zmena nastala v ňom. Každá jedna vec, ktorú si zaumieni vykonať, sa stane (Izaiáš 46:10). Pretože len on sám je Boh a všetky ostatné bytosti sú jeho stvorením, nie je možné odolať jeho vôli (Rímskym 9:19; Daniel 4:34). Všetko v tomto vesmíre, nech je to akákoľvek drobnosť, slúži jeho zámeru. Každá vec, aj tá najmenšia, naplní účel, ktorý Boh pre ňu určil a naplánoval (Efezským 1:11).

Jedinečný

To, o čom sme doposiaľ hovorili, nám prezrádza, aký je Boh sám v sebe. Avšak nestačí povedať, že Boh je osobný Duch, ktorý je všade, ktorý je večný, vševediaci a všemocný. Aký je tento Boh? Čo za Boha je tento Boh?

Je svätý

„*Boh je svetlo, a niet v ňom nijakej tmy*“ (1. Jánov 1:5). Jeho charakter je dokonalý. Je čistý a úplne slobodný od zlých a nečestných motívov, myšlienok, slov a činov. Je však veľmi ťažké vysvetliť presne to, čím svätosť je. Nebeské bytosti obklopujúce Boží trón sú úplne slobodné od akejkoľvek nečistoty, a predsa sa nedokážu pozerieť na Božiu majestátnosť. Navzájom na seba volajú v neustávajúcom úžase: „*Svätý, svätý, svätý*“

Hospodin Zástupov

(Izaiáš 6:3). Niet divu, že Boh je opísaný ako „*veličenstvený v svätosti*“

(Exodus 15:11). Je to svätosť, ktorá ho vyčleňuje a činí jedinečným ako toho, kto je úplne odlišný od všetkých stvorených bytostí, ktoré učinil (Žalm 99:3; Izaiáš 40:25). Ako sa môže človek priblížiť k takémuto Bohu? (Žalm 24:3.) Je „*pričistých očí*“, než aby hľadel na zlé, a nemôže sa dívať na trápenie (Habakuk 1:13).

Je spravodlivý

„*Hospodin je spravodlivý vo všetkých svojich cestách*“ (Žalm 145:17) a v tom sa nikdy nemení (Sofoniáš 3:5). Jeho vláda nad tvorstvom je pevne založená na dvoch pilieroch – pilieroch spravodlivosti a súdu (Žalm 97:2). Vždy činí to, čo je správne a spravodlivé. Každý výrok, ktorý vynesie, je oprávnený, a nie je možné vyčítať mu žiaden súd či Boží trest, pretože je neoblomne a neomylné spravodlivý (Genezis 18:25; Žalm 51:4). Aké upokojujúce je to, že práve on a len on sám bude súdiť svet. Posledný súd bude spravodlivý. Na tom súde sa nestane žiadna chyba. Nikto od Boha nedostane ani viac, ani menej, než si zaslúži (Žalm 96:13).

Je milujúci

„*Boh je láska*“ (1. Jánov 4:8, 16). On je „*Hospodin, silný Boh ľútostivý a milosrdný, dlho zhovievajúci a veľký čo do milosti a pravdy*“ (Exodus 34:6); Boh „*milosti a milosrdenstva*“ (Žalm 51:3); „*zhovievajúci a veľký čo do milosti*“ (Joel 2:13; Jonáš 4:2); ktorý „*má záľubu v milosti*“ (Micheáš 7:18). Aké je to úchvatné! Svätý Boh, ktorý je nekompromisne spravodlivý, je láska. Jeho spravodlivosť požadovala moje potrestanie a táto požiadavka bola uspokojená, keď nevinný Zástupca zomrel namiesto mňa (1. Petrov 3:18). Jeho láska plánovala moje spasenie, a preto *poslal Spasiteľa na smrť* (1. Jánov 4:10). *Láska a spravodlivosť nie sú protiklady. V Bohu sa nachádza oboje. Ako lásku, tak aj spravodlivosť nachádzame v Božom čine na kríži.*

Je dobrý

„*Hospodin je dobrý ku všetkým*“ (Žalm 145:9). „*Ty si dobrý a činíš dobre*“ (Žalm 119:68). Človek vo svojej prirodzenosti dáva prednosť tomu, aby na Boha nemyslel, aby si zvolil svoju vlastnú

cestu. Človek sa vzpiera myšlienke, že Boh by mal mať vládu nad ľudským životom, a preto si radšej volí uctievanie niečoho, čo si sám vyberie. A predsa je Boh každý deň dobrý k takýmto ľuďom, ktorí sú v skutku jeho nepriateľmi, a činí im dobre. „

Hoci aj nenechal seba bez svedectva činiac dobre, dávajúc nám dažde z neba a úrodné časy, naplňujúc nás pokrmom a naše srdcia veselosťou

“ (Skutky 14:17). Dozrievanie úrody, obživa pre zvieratá a všetko ostatné dobro v tomto vesmíre pochádza od neho (Žalm 85:13, 104:24–31; Jakubov 1:17). Avšak najväčší dôkaz jeho dobroty môžeme vidieť v tom, ako zaobchádza s tými svojimi nepriateľmi, ktorí sa vzdali svojho postoja nenávisti a obrátili sa k nemu s prosbou o odpustenie a milosť. „

Lebo ty, Pane, si dobrotivý a hotový odpustiť a máš mnoho milosti pre všetkých, ktorí volajú na teba

“ (Žalm 86:5).

Je múdry

„*Nech je meno Božie požehnané od veku až na veky, lebo jeho je múdrosť a sila*“ (Daniel 2:20). Keď vidíme krásu a harmóniu Božieho stvorenstva a zložitú dizajnu aj toho najmenšieho tvora, cítime potrebu povedať: „

Aké mnohé a veľké sú tvoje skutky, Hospodine! Všetky si múdre učinil! Zem je plná tvojho imania

“ (Žalm 104:24). Zručnosti a schopnosti, ktoré ľudia uplatňujú a rozvíjajú, samotná existencia poznania a chápania ľudí, to, že všetko, čo sa deje, a spôsob, akým sa to deje, uskutočňuje Božie ciele, plány a jeho preduloženie – to všetko je výsledkom Božej múdrosti (Izaiáš 28:23–29, 31:2; Daniel 2:21). Jeho múdrosť a rozumnosť sú nekonečné a úplne mimo našej moci preskúmať ich a porozumieť im. „

Ó, hlbino bohatstva a múdrosti a známosti Božej! Aké nevyspytateľné sú jeho súdy a nevystihnuteľné jeho cesty! Lebo kto poznal myseľ Pánovu? Alebo kto kedy bol jeho radcom, aby sa bol s ním radil? Alebo kto mu dal prv niečo, aby mu to bolo odplatené? Lebo z neho, skrze neho a pre neho je všetko, Jemu sláva na veky. Amen.

“ (Rímskym 11:33–36).

Nepochopiteľný

Vidíme, že to, čo Boh o sebe hovorí, je dostatočne zrozumiteľné. Všetko je však príliš úžasné, než aby to ľudská myseľ mohla pochopiť. Nedokážeme tomu porozumieť, pretože jeho myšlienky a cesty sú tak veľmi vysoko nad našimi (Izaiáš 55:8–9). Dokážeme pochopiť, čo je pravda, ale nedokážeme vysvetliť, ako to tak môže byť. Naše mysle sú príliš ohraničené. Len Boh chápe Boha. Dokáže niektorý človek vysvetliť, ako je to možné, že Boh existuje ako

osobná bytosť a nemá telo? Dokážeme pochopiť, ako sa môže v každom čase nachádzať celý Boh všade? Rozumieme naozaj tomu, že Boh nemá počiatok, a že sa nijako nemení? Nie je to tak, že naše mysle sú zmätené, keď sa pokúšame rozmýšľať o tom, že Boh je vševediaci? Ako môže činiť všetko, čo sa mu zaľúbi, bez toho, aby bol sebecký? Ako môže byť súčasne dokonale svätý, spravodlivý, milujúci, dobrý a múdry?

Nie je možné odpovedať na žiadnu z otázok o Bohu, ktorá obsahuje slová „ako je to možné“. Naše smrteľné mysle sú na to prislabé. Avšak otázky obsahujúce slovíčko „ako to je“, môžu byť zodpovedané priamo a jasne, pretože Boh v Písme zjavil odpovede na ne. Sme schopní študovať a sme schopní tvrdiť to, čo povedal Boh. Sme schopní povedať, aká je pravda. Ale nie sme schopní vysvetliť, ako to tak môže byť. Sme premožení tým, čo sa učíme. Čím viacej o tom uvažujeme, tým viac si uvedomujeme, že neexistuje žiadna iná vhodná reakcia na to, čo čítame, okrem jednej – a síce stať sa úctivým uctievačom.

Redakčne skrátená prvá kapitola knihy Stuart Olyott „Traja sú jedno“ (podtitul: Čo Biblia učí o Trojici), vydavateľstvo Ordo salutis, Bratislava 2004, www.ordo.sk. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľstva.